

Canlı Ağaç Müzeleri

Arboretumlar

Arboretumlar ağaç ve çalı gibi odunsu bitki türlerinin yetiştirildiği ağaç parklarıdır. Bu parklarda dünyanın farklı bölgelerinde yetişen çok sayıda bitki türü bir arada bulunur. Arboretumlar odunsu bitki türlerini koruma altına almak ve bu türlerin devamlılığını sağlamak amacıyla kurulur. Çok sayıda bitkinin bulunduğu bu alanlarda birçok hayvan türü de yaşar.

Arboretumlarda canlılarla ilgili çeşitli bilimsel araştırmalar yürütülür. Bu alanlar aynı zamanda insanların içinde gezip hoşça zaman geçirebilecekleri birer canlı ağaç müzesi gibidir. Arboretumlarda bitki tanıtımına yönelik eğitim gezileri, fotoğraf turları gibi etkinlikler de düzenlenir.

Arboretumlarda her bitki için hazırlanmış bilgilendirici levhalar bulunur. Bu levhalarda bitkinin adı, anavatanı, dikildiği tarih gibi bilgiler yer alır. Ayrıca arboretumların hangi bitki türünün alanın neresinde bulunduğunu gösteren planları vardır. Bu planlar sayesinde ziyaretçiler ve araştırmacılar aradıkları bitki türlerini kolayca bulabilir. Arboretumlarda bitkibilimcilerden peyzaj mimarlarına ve ekoloğlara kadar çok sayıda uzman çalışır. Bu uzmanlar arboretumlardaki bitkilerin yetiştirilmesi, arboretumun çevre düzenlemesinin yapılması gibi işlerden sorumludurlar.

Bazı arboretumlarda yalnızca belirli bitki türlerine yer verilir. Böyle arboretumların farklı adları vardır. Örneğin yalnızca iğneyapraklı ağaçların yetiştirildiği arboretumlara pinetum, yalnızca kavak türlerinin yetiştirildiği arboretumlaraysa populetum denir.

Ülkemizde kurulan ilk arboretum Atatürk Arboretumu'dur. Atatürk Arboretumu 1949 yılında İstanbul'da Belgrad Ormanı'nın içinde bir alanda kurulmuş. Bu arboretumda ülkemizde yetişen odunsu bitki türlerinin çoğunun yanı sıra dünyanın farklı yerlerine özgü çeşitli bitki türleri de bulunuyor. Atatürk Arboretumu'nda yaklaşık iki bin bitki türü var. Türkiye'nin ikinci arboretumuysa 1980 yılında Yalova'da kurulan Karaca Arboretumu'dur. Karaca Arboretumu'nda ülkemizden ve dünyadan yaklaşık yedi bin bitki türü yer alıyor. Bunların dışında ülkemizin farklı şehirlerinde de arboretumlar var: Adana'daki Süleyman Demirel Arboretumu, Muğla'daki Yunus Emre Arboretumu, Isparta'daki Kovada Çayı Arboretumu gibi.